

stomachū faciat. fessumq; corroborat. q̄ q̄
 filigineus videtur et mitidus. ¶ Nunc igit̃
 dicam sermone prout valeo. et quid cristia
 num agere cōueniat pandam ut potuero.
 Cuius rei et vnde prius. exordiū sumā iusti⁹
 non inuenio. q̄. ut primū de cristiano ipso
 vocabulo disputem. et cur quis cristianus
 nūcupetur exponam. Explicit prologus.

Incipit liber beati Augu-
stini de vita cristiana.

Qristum vndum interpretari.
 sapientum et fidelium nullus
 ignorat. vndos vero non nisi
 scōs viros et satis deo dignos.
 semp fuisse. manifestū ē. nec alios q̄ prophe-
 tas. aut sacerdotes aut reges. Et tam ma-
 gnū fuit ipius vndōnis misterium. ut in iu-
 daico populo nō oēs illud. s; satis pauci de
 plurimis mererentur accipere. et hoc vsq; ad
 aduentū dñi nrī ihe su cristi. quē deus oleo
 leticie id est spū sancto pre ceteris sortib⁹
 suis vnxit. Ex quo tempore credentes illi. et
 baptismatis illius scīficacōne purgati. non
 aliquanti sicut sub lege prius fuerat. s; oēs

in prophetis et sacerdotibus vnguntur et
regibus. Cuius vndōnis quales eē de bea
ammonemur exemplo. ut in quibus tam
sancta est vndio. fit non minus cōuersatio
Et sacramento enim vndionis huius xpi
et cristianorū omnium. id est in xpo creden
tium. vocabulum descendit et nomen. Quid
nomen ille frustra sortitur. qui cristum mi
nime imitatur. Quid enim tibi prodest vo
cari qd non es. et nomen tibi usurpare alie
num. Sed si cristianum te esse delectat. que
cristi sunt gere. et merito cristianū nomen
assume. Aut forsitan non eē. sed vocari desi
deras. Hoc satis miserum et fedum est. te
velle vocari quod non sis. Nemo enī ita tū
fit ad cristum. ut cristianus appelletur et
non sit. Qui cristianus dicitur. xpistum se
habere dominū profitetur. Et vere habet si
ei in omnibus obsequatur et seruiat. Si quo
minus. cristi ille non famulus sed subsan
nator est et irrisor. qui se eius seruum dicit.
cui seruire dissimulat. ¶ Huic ergo iudiciū
geminum seruatur. et pro dei subsannacōne
quem sine causa deum appellauit. et pro
qualitate peccati. Sed plerosq; incredulos

et imprudentes et perfidos. misericordis dei longanimitas patientia peccare sinit intrepidos. ut ex hoc peccatorum suorum arbitrentur ultorem. quod non statim velit punire peccatores. **M**iseri et ingrati sue salutis improvidi. quod hoc etiam deo imputant. quod eorum differatur interitus. ignorant dei providentia. duplici ratione suavi. ut et humano generi longa eius patientia consulatur et ne ille iudicetur impatiens. si illico voluit dampnare peccatores. **N**am si tam patientis non esset iam dudum humani generis origo defuisset. nec iustos de peccatoribus haberemus. si confestim deus vellet punire qui peccant. **N**onnullos enim scimus et legimus. qui antea aut ignorantie cecitate aut causa perfidie. aut adolescentie vilitate decepti. multiplici et vario peccatorum genere tenebatur obnoxii. et per sustinentis dei clementiam et patientiam. postmodum conversi ab errore. maiora adhuc opera fecisse iusticie. quam antea peccata commiserant. **D**eus enim non donat peccata. sed differt. nec pseuerantem peccatorem a morte liberat. sed ut vel sero convertatur. et vivat patienter expectat. **S**icut beatus petrus apostolus ait. **N**on tardat dominus promissum sed patienter agit propter nos nolens aliquos perire. sed omnes ad penitentiam converti. **A**lle enim te quasi pius benignus et clemens illico idcirco non percutit ut tu quanta

illi⁹ erga salutē tuā pietas. quāta demētia
fit recognoscas. qui te peccatōrē ⁊ impiū. ex-
pectaē māgis vult ⁊ seruare ouerhum. q̄ pu-
nire peccantē. Sicut p̄probetā ip̄e dñs lo-
quitur. ⁊ quātū velit homini mīe pietatisq; la-
giri. propriē v̄cis benignitate depromit di-
cens. Et iniquus si cōuertat se ab omib;us
iniquitatibus suis quas fecit. ⁊ custodiat
mandata mea. et faciat iudiciū ⁊ iustici-
am in terra. ⁊ misericordiam. vita viuet ⁊
nō morietur. Omnia delicta eius non erunt
in memoriā. In iusticia sua quā fecit viuet
Et nunquid voluntate volo mortē iniusti.
dicit adonay dominus. q̄ ut auertat se a
via sua mala. ⁊ viuere eum faciam. Et ali-
bi. Iniquitas impij non nocebit ei. in qua-
cunq; die cōuerterit se a sua iniquitatē. Et
iterum. Conuertimini filij reuertētes ⁊ ego
saluabo cōtricōnem vestrā. Ecce quō te deus
tuus ut a peccatis tuis vel sero cōuersus sal-
uus eē possis. ⁊ monet ⁊ prouocat. Ecce q̄
liter morti obnoxium ut viuat hortatur. q̄
leniter ⁊ dementer inuitat ut etiam pecca-
torib; patris nō neget pietatē. Et adhuc
filios appellat. qui p̄rem d̄um peccando p̄-
diderūt. sicut et ipse se p̄didisse p̄cōres fi-
lios. alio in loco cū voce flebili ⁊ miserabili
q̄dā lamētacōe testatur dicens. Sine filijs

factus sum. ꝑ didi populū meū ꝑꝑt ꝑccā
 eorum. **E**x hoc ergo agnosce. qualiter deus
 diligat. quē inuult viuē q̄ ꝑerit. ⁊ tu eū
 ꝑtempnis ⁊ dēspicias. qui amplius q̄ tu ipse
 te diligit. qui te mori cupientem vult viuē
Nolo inquit dñs mortē ꝑccatorū. sicut con
 uertantur ⁊ uiuant. **T**u igitur mori uoluisti
 ꝑccādo. ille te viuē vult ouertendo. **O**stul
 te. o irreuerēs ⁊ ingrate. qui nec in hoc deo
 qui tibi vult misereri cōsentis. qui te vult
 sua pietate saluā. q̄ tuo ꝑerire ꝑccō. **N**emo
 igitur sibi ideo blandiatur. nemo se stulta
 ⁊ uana suspicōne decipiat. **N**emo idcirco se
 curus delinquat ⁊ liber. quia sup ꝑccatōēs
 ꝑfestim dei ira iudiciūq; nō ꝑmit. ut ex hoc
 ꝑmetur se impune ꝑccasse. q̄ nō illico ꝑri
 matur. s; hoc magis differre deū q̄ dissimila
 re agnoscat. ⁊ iram dei ꝑccōrib; quāuis se
 ram subito ⁊ repēte venturā. sicut scriptū est.
Ne dixeris. ꝑccaui. ⁊ quid accidit mī triste.
Est enī altissim⁹ redditor patiens. **E**t alibi.
Ne tardes ouerti ad dñm. neq; differas de
 die in diem. subito enī ꝑmuet ira eius. qđ in
 plerisq; impletur. quib; ob nimia ꝑccata
 ⁊ in ꝑnti ira dei supuenit. ⁊ i futuro seruatur
Sed hoc nemo intelligit. nemo cognoscit.
 nec quisq; aduersa sustinēs malis suis esti
 mat irrogari. s; si quid ꝑtulerit. ꝑuetudinē

potius putat eē q̄ criminis. Et ideo dñs
in pñti nō videtur punire peccātes. quia cū
punit nō agnoscitur. **M**ulti sūt ei quos neō
intelligit. q̄ ob multitudinē pccōz iā añ iu
dicij diē in pñti etiā iudicantur. **A**ut dicat
michi quis. si quent sacrilegum. sanguina
rium. rapacem. falsarium. homicidam. furē.
fraudentū. adulterum. ceterorū crimi
num reum vel in pñti tpe potuerit videre lō
geuū. **N**os enī plurimorū habemus exem
pla p que probare sufficimus. sceleratos et
impios pccōz suoz fine opletos. a hoc iā tpe
iudicari a pñtē eis vitā negari. nō min⁹ q̄
futuram. **S**ed hoc ille facilius intelligē pōt.
qui per diuersa tempora diuersoz iudiciū
impie scelerateq; conuersantiū spectauit in
teritum. **Q**uoz quo potestas sblimior. **E**o
ad peccādū maior audacia. q̄ totum licē sibi
credit quod pōt. **E**t dū alteius iudiciū nō
timent qui alios iudicant. ad peccandū p
cipites sunt. **I**ta fit ut qui hoīs non timent
in delinquendo iudiciū. deum sentiant iu
dicem a ultorē. **E**quib; alij qui in fontē ani
marū sanguinē frequēter effuderāt. ita irā
dei iudiciūq; sensere. ut ipsi postmodū san
guinē fūde cogēntur suū q̄ fūdebāt libenter
alienū. **A**lij vero qui similia omiserāt. sic dei
indignacōe pstrati sūt ut sepulti iacerēt et

esca feris et celi volucribus fierent. Alij autē
 q̄ innumerabiliū hoīm multitudinē iniuste
 pemierant. membrati. p̄ticulati et cōcisi. ut
 nō minor fieret cōcissura membroꝝ quos
 interfecerāt numero punitoꝝ. Et quoꝝ iu
 dico maritis iniuste p̄emptis multe effete
 vidue. multi orphani p̄ibꝝ occisis derelicti
 quibꝝ p̄ter oribatē. mendicitas inferebat
 et nuditas. Nam addebāt impietati et cru
 delitati quod dēerat. ut eoꝝ quos fecissent
 occidi spoliaret et liberos. nunc vero ip̄orum
 cōiuges vidue. et filij orphani alienis coti
 die egent panibꝝ. Nonne tibi videtur istud
 testimoniu in ip̄is esse cōpletum cōminātis
 dei et dicentis. Viduā et orphanos nō vera
 bitis. Qd si verabitis eos et vociferātes da
 mauerint ad me. exaudiam vociferacōem
 eoꝝ et irascat animo et p̄imam vos gladio
 et erūt iuges v̄re vidue. et filij v̄stri orpha
 ni. O indignū nephas. o scelestissimū faci
 nus. o nimia et nō ferenda crudelitas. Duo
 seuissima et atrocissima vno perpetrantur
 in tempe. homicidiū fit. ut rapina succedat
 Occidūtur mariti. occidūtur et p̄res quo fa
 cilius vidue spolientur et orphani. et ita q̄sqz
 in alteius morte cōgaudet quasi nō sit et ip̄e
 q̄nqz moritur. Meito ergo deus huiusmōi
 crudelitatibus et impietatibus cōmouetur.

Merito iudiciū suū in quibusdā etiā añ tēp⁹
oñdit. **M**erito talibz vita nec pñs nec futu
ra cōceditur. Quorū ut nos. nec sceleratum
nec impiū in pñti etiā dei iudiciū euadere
posse estimemus ammonemur exemplo. s
hoc magis sēire nos cōuenit. tamdiu vnū
quēqz dei paciētā sustentaē. q̄ diu pccōrū
suoꝝ terminū finemqz repleuit. quo cōsum
mato eum illico pcuti. nec illi vllam remiaz
iam reseruari. **E**ssē aut certū peccatorū mo
dū atqz mēsurā dei ipsius testimonio ppro
batur. Et q̄ vnusquisqz vel celerius vel tar
dius. put pccōꝝ suoꝝ mod̄ expleuerit iudi
cetur. cui dētissime dmrātur qñ de sodomoz
a gomorreoz inteitu ac incēdio q̄ sua iā pccā
cōpleuerāt ad abrahā de⁹ loq̄tur dīcēs. **C**la
mor sodomoz a gomorreoz cōplet⁹ ēa pccā
eoꝝ magna vclēmēter cōpleta sūt. **D**e amor
reis vērō qd̄ dicit q̄ sua nō dū pccā finierāt.
quos post multos ānos q̄ sup̄ dē ciuitates
cremate sūt. cōstat cē deletos. **N**ō dū repleta
sūt pccā amorreoz usqz adhuc. **Q**uo exem
plo manifestissīe instrui m̄ a docem̄ singulos
in pccōꝝ suoꝝ pleitudinē cōsumari a tādū
ut ouertātur sustinei. q̄ diu cumulū suoꝝ nō
habucint de lictoz. **N**eō itaqz se fallat neō
se decipiat. malos de⁹ nō amat pccōres nō
amat. iniustos nō amat rapaces crudeles a

impios nō amat. s; amat iustos. bonos. pi-
 os. huiles. innocentes. et mites. sicut sc̃ptū
 est. Qm̃ non deus volens iniquitatem tu es.
Non habitabit iuxta te malignus. neq; p-
 manebūt iniusti ante oculos tuos. **O**disti
 ait dauid om̃es qui opantur iniquitatem.
 perdes aut̃ qui loquūtur mendaciū. S; dī
 ceret aliquis. **Q**uid est q; videm⁹ bonos cē-
 perire cū malis. **I**lli non pereūt sed euadūt
 qui de malorū consortio et psecucōibz liberātur.
 et ad requiem transferūtur. **I**lli plane mori
 untur et pereūt. quos de hoc mundo receden-
 tes maioris adhuc iudicij supplicium expe-
 ctat et pena. **V**ocantur autē ante tempus
 boni. ne diutius vexētur a noxijs. **M**ali vero
 et impij tolluntur. ne bonos diutius psequā-
 tur. **I**usti de pressuris tribulacōnibz et angu-
 stijs vocant̃ ad requiem. impij vero de lu-
 xurijs opibz et delicijs rapiuntur ad penam.
Illi vadūt ut iudicent. isti ut iudicent. **I**lli
 ut vindicent. isti ut in eos vīdīcta celebre-
 tur. Sicut scriptū est. iustus aut̃ si morte p-
 occupat⁹ fuerit in refrigeio erit. Et iterū vi-
 uens in pccōres translatus est. Et iterum
Placita enī erat deo aīa eius. et ideo prope-
 rauit de medio iniquitatis eripe eū. Et iterū
Cū impij eēnt ad mortē. illi aut̃ sūt in pace.
Vides ergo hanc solucōnem corpis. iustis

et dei eius requiem esse et non penam. et cum dissol-
uuntur liberari eos potius quam perire. Et idcirco
ipsam solutionem qui fideles sunt non timent nec
verentur. sed venire magis desiderant et exoptant
per quam requiem intelligunt exhiberi non
penam. Iniqui vero et impii et suorum scele-
rum conscii eam merito naturali providen-
tia pertimescunt per quam se non nesciunt iu-
dicari. Quapropter hac ratione reddita et
accepta. non oportet nos omnino peccare.
praesertim cum non ignoremus peccatoribus iudi-
cium et in presenti esse et in futuro suari. nec in
hoc nobis nomine tantum quod christiani dici-
mur blandiamur. sed propter hoc iudican-
dos nos credamus. si nomen nobis frustra
vendicemus alienum. Aut si aliquis tam in-
credulus est. tam infelix. tam pertinax. tam
obstinatus. tam audax. ut que quandoque
futura est dei iudicis iram indignationemque
non metuat. vel humanam consuetudinem
erulescat. et videat quod brutus quod insipiens
ille quod stultus ab ipsis etiam gentibus iu-
dicetur. cui tanta est vanitas. tantaque demen-
tia. Nec sibi nomen adipiscatur alienum. quis
enim tam vanus et miser est. qui aduoca-
tum se cum litteras nesciat audeat profiteri.
Quis tam insanus et excors. ut se profiteatur

8
milite. qui nesciat arma gestare. **N**emo eni
qd̄cunq; sine cā nomē sortitur. Sutor ut di
catur necesse est ut calciamēta oficiat. **U**t
vortur quis faber. aut artifex. artis pericia
facit. **U**t negocians nūcupetur quis carius
qd̄ vilius emerat distribuet. **O**mōi enī ex
emplis agnoscam⁹ nullū sine actu nomē s̄
omne nomē ab actu. **T**u ergo quō xpian⁹
diceris. in quo xpiani actus non apparēt
Xpianus. iusticie. bonitatis. integritatis.
patientie. castitatis. prudētie. hūilitatis.
hūanitatis. innocentie. pietatis. est nomē.
Et tu illud tibi quō defendis et vendicas. cui
de tam plurimis rebz nec pauca subsistunt
Xpianus ille est qui nō noie tantū s̄ opere
ē. qui cristū in omībus imitatur et sequitur.
qui sanctus. innocēs. incōtaminatus. inta
ctus est. **C**uius in pectore malicia nō habz
locū. **C**uius in pectore sola pietas consistit et
bonitas. qui neminē nouit nocere et ledere
s̄ omībus opem ferre. **C**ristianus ille est q̄
exemplo cristi. nec inimicos nouit odire.
s̄ magis aduersantibz sibi bñfacere. et pro
psecutoribz suis et hostibz exorāe. **N**am qui
aliquem ledere aut nocere paratus est. ille
mentitur se eē cristianū. **C**ristianus est qui
pōt voce iuste dicere. **N**eminē hominū nocui.
iuste vixi cum omībus. **S**ed ne me ex sensu

proprio loqui quis arbitretur aut credat.
aut eū putet se facile debere contempnere. qui
sua potius voluntate quam legis auctoritate lo
quatur. **I**am nūc legis ipsius cuius preceptis
nobiscum aditus apertus tam veteris quam noue
incipiam exempla proferre et ostendere quid
deus ab inimico statim mundi: hūanū gen⁹ ob
seruare precepit in quo semper placatus fuit et
offensus. **L**ego enim post adā. qui a deo p^mo
formatus ē. de cuius cā nūc dicendū non ē.
in exordio mundi cayn et abel fratres fuisse
germanos. equibz vnus deo placuit eo quod
iustus esset innocensqz. **A**lter vero quod iniustus
et nocens. deo placere non potuit. **D**einde in
fueriente tpe enoch satis iustū scriptura
designat. cui tantum iusticia contulit ut nec
presentem mortē sciret. sed ad immortalita
tē de medio omnium mortaliū singulariter raperet
Cuius monstratur exemplo. vnū deo iustū
plurimis precoribz cariorē. **N**oe quoqz et ille
iustus cui iusticie meritū quid prestitit no
uimus ut ipsi cum suis tantū vita daretur to
to mūdo dampnato. **A**braham quid per fidei
et merita iusticie consecutus sit scriptura testa
tur ut in illo tpe solus amicus dei esset in
terris. quod solus fuerat iustus inuentus. **L**oth
vero ut pereuntibz cunctis de sodomitanorū li
beraretur incendio. quid aliud quam iusticie

meritū fuit. **L**ongū est nos ire p singulos. ⁊
 oim merita recensere. **P**opulū iudaicū quē
 ad se deus primū de semine abrahe p ceteris
 gentibz ptinere optauit. quomō erudit.
 quid cū ut sibi placeret facere. quid obser
 uare precepit. scire nos cōuenit. **P**rimo in
 loco quem derelicta regione in q̄ semp habi
 tare optauerat p̄iaqz deserta in alienā p
 uinciā. hoc est in egiptum migrare fecit. nō
 sine cā. nec sine dei prouidentia factū esse reor
 s̄ hanc puto fuisse rācōez. qz de⁹ populū suū
 quē elegerat preceptis mic pietatis iusticie
 cetisqz bonis opibz cupiens erudire. wlu
 it cū in extera patria pro tēpe peregrinum
 eē ⁊ captiuū. ut captiuitatis ⁊ peregrinacō
 nis miserā disceret ⁊ laboris. quo facilius
 postmo dū miserei peregrinātibz ⁊ laborāti
 bus nosset si ipē añ peregrinacōis miseras
 didicissz. **N**emo enī tam libentē peregrino
 miseretur ⁊ aduene. ut qui peregrinacōis
 exitus nouit. **N**emo libentius hospitea sine
 tecto suo introducit hospicō. nisi qui añ indi
 guet alieno. **N**emo ita efuriētē cibāt. neō
 sic ficiētē potat. ut qui siti efuriemqz perpes
 sus est. nemo tam facile nudū suis operit
 vestimentis. q̄ qui frigoris ⁊ nuditatis no
 uit penuriam. **N**emo sic tribulato ⁊ misero
 ⁊ laboranti succurrit. ut qui tribulacōnū et

miseria et casus exptus est et labor. **M**erito
ergo deus mie et pietatis mgr. q legē postmodū
erat traditur. p quā p̄lo suo. mie et pieta
tis oīm qz bonoz opm p̄cepta erat traditu
rus. **V**oluit eū pri⁹ oēs passioēs pressuras
et tribulacōes et angustias. in terra perpeti
aliena. quo facilius postea possz talia paci
entibz miseri. et suis obtpare mādatis. ut
putes eū bonū fuisse agricolā. q priusquā se
mē mittat. diu etrā aratris et rastris domat
ne qd illi traditurus ē semē pereat. Ita de⁹
populū suū diu añ macerat et domat q̄ ei sa
lutariū mandatorū semē impciat. **D**emqz
ut ob hāc causam hec eū ptulisse euidentius
dareat ipsius domini intueamur mandata
dicentis. **A**duenā non verabitis nec tribu
labitis eum. fuistis et vos aduene in terra
egipti. Et itez legimus. **D**eus magnus q
non accipit personam nec munera. faciens
iudiciū profelitis. orphano et vidue date
panē et vestimētū. diligite profelitū quia et
ip̄i fuistis in terra egypti. **E**t alibi dicit. Si
autē messus fueris messem in agro tuo. et
obliuisceris maipulū nō reuertaris accipe
illū. p̄selito et orphano et vidue erit ut tene
dicat te dñs in opibz manū tuaz et memor
eris dñi. quia famulus eras in terra egypti.

Ideo precipio tibi verbū hoc. **V**nde p facile
 videtur atq; dimoscitur eū populū ob hāc cām
 cundis afflictum fuisse miserijs. ut misereri
 alteri suo doceretur exemplo. **S**icut scriptū
 est. Doquisti enim populū tuū per talia opa
 qm̄ oport; iustos eē a humanos. **Q**ualē
 populū suū eē velit. late ut arbitror patet.
 a quib; poss; opib; pmereri plurimis pba
 tur exemplis. **S**ed ne ad manifestandā eius
 volūtate. paz videatur eē qd̄ dixim⁹ legis a
 pphetaz precepta iunga⁹. a quid deo pla
 ceat semp q; placuit. a quid crebrius fieri
 a obseruari precepit tam vetis q̄ noue le
 gis testimonijs oprobemus. Diliges dñm
 deū tuum ex toto corde tuo. a ex tota anima
 tua a ex totis virib; tuis. a diliges primum
 tuū sicut teipm. **L**egis a pphetaz precipuū
 mandatū eē. dñi a saluatoris nři testimoio
 oprobat. dicēs in hīs duob; mādatīs vni
 uersa pendet lex a pphete. **Q**uod resādi nō pōt
 nec mutari. In duob; mandatis istis omē
 tam legis q̄ prophetaz cōstare preceptū a
 illum legē implese qui hoc potuit implē.
Nichil enī a te aliud in lege veteri queritur.
 q̄ ut deū a primū diligas. **E**t vere ille legis
 osumator a factor ē. qui nec in deū nec in pr
 imū peccat. **S**ed quid deum quid proximū sit

diligē. p̄teire mīme ac dissimulaē oueit. De
um diligit q̄ fuis in oībz mādatis obtpat.
deū diligit q̄ leges eius ac p̄cepta custodit
deū diligit q̄ ut ille scūs ē. a ip̄e se scīficat. Sic
sc̄ptū ē. **S**c̄i esto te f̄f̄t a ego scūs sū dñs deus
vr̄. Deū diligit q̄ a illd̄ p̄phete dicētis impl̄
eloquiū. Qui diligitis dñm odite malū. de
um diligit q̄ nō alia q̄ celestia cogitat a di
uina. deus ei nō mī scītatis iusticie a pieta
tis amator est. **E**t ille deū diligit. qui nō ali
ud q̄ quod deus amare videtur operatur.
Quid sit enī deum diligere. dñi saluatoris
doctrina declarat dicētis. **Q**ui audit verba
mea a facit ea hic est qui diligit me. **S**i er
go ille deū diligit. qui quicquid deus p̄cipit
facit. ille q̄ nō facit nō diligit. oīs vr̄o q̄ nō
diligat odit. vñ claret atz manifestū est ab
eis deū odiri. qui sua mādata nō seruāt. De
quibz p̄ p̄phetā dixisse puto. **N**ōne qui ode
rūt te dñe oderā illos. a sup̄ inimicos tuos
tatescebaz. **P**erfecto odio oderā illos. imi
mici facti sunt mī. **O**dit propheta iustus pec
catores a adulteros. a iniustos. a dei man
data sp̄nētes. sicut i alio loco dicit. **V**idi p̄
uaricantes a tatescebā. **E**t itez. **I**niquos o
dio habui a legē tuā dilexi. **V**idi ḡ q̄ iusti
q̄ integri esse debeamus. a sc̄i quibz post q̄

male conuersari nō licet. si nec male conuersan-
tes cognoscere. **H**oc etiā bñs apostol⁹ eui-
denter ostēdit. qz nec panes frangi cū pccōri-
bus p̄cipit dicēs. Si quis frater cōgnōiatur
int̄ vos ⁊ ē fornicator. aut auarus. aut ydo-
lis seruiens. aut maledicus. aut ebriofus
aut rapax. cū h̄mōi nec cibū sumē quīdem
Sanctū itaq; populū suū deus esse voluit ⁊
⁊ ab omī contagione iniusticie ⁊ iniquitatis
alienū. **T**alē eū eē voluit tam iustū tā purū
tam immaculatū tam simplicem ut nichil
qđ in eo gentes redarguerēt inuenirēt. sed
qđ ammirarentur ⁊ dicerēt. **S**ancta gens cui⁹
est dñs deus eius. ppl⁹s quē elegit in hēre-
ditatē sibi. **T**ales cōueniūt eē dei cultores. et
seruos. mansuetos. graues prudentes pi-
os irreprehensibiles. immaculatos. ut quis
quis videat eos stupeat ⁊ admiretur ⁊ dicat
Vē hī hoīes sūt dñi quoz talis ē conuersacō.
Ita hō dei se exhibere debz ⁊ agere. ut nemo
sit qui eū videre nō velit. qui nō audire desi-
deret. nemo cū eū viderit dei filiū esse disce-
dat. **V**t vere in eo illud propheticū implea-
tur. **F**auces eius plene dulcedinis ⁊ totus
desiderabilis. **N**ā si se talē exhibeat xpian⁹
si se talē exhibeat dei seruus. ut hīs qui de-
monis. ydolizq; deseruiūt cōuersando fiat

equal' incipiat de⁹ p eū blasphemā⁹ dici. **O**
xpianū q dei filiū. cui⁹ tā neq̄ uersacō ē. c⁹
tā mali act⁹ tā turpis opacō. cuius vita tā
impia tam scelestā tam luxuriosa tam sordi
da. Et erit illius sentētie reus. **N**omē enim
dei per vos blasphematur int⁹ gentes. sed ve
illis per quos fuerit blasphematum. **D**eus
etiam a nobis nichil magis desiderat a re
quirit. q̄ ut per actus nostros nomē suum
magnificetur ab omnibz Sicut scriptum est
in psalmo. **S**acrificiū laudis honorificabit
me. **H**oc est enī sacrificiū quod deus super
omnes hostias querit a diligit. ut per iusti
cie nostre opera. nomen suum ubiqz laude
tur. et deus verus esse seruorum suorū adu
a opere cōprobetur. **A**lli vero deū diligunt.
qui non aliud q̄ vnde nomen dei gloriifice
tur exercent. Quomodo deus diligi debeat
ut potuim⁹ breuiter diximus. **N**ūc vero
quid sit proximum tanq̄ seipfū diligere. ut
possumus explicemus. quanquam ipsius
cause expositio. alio in loco breuiter differa
tur. **C**ū dicitur. **Q**uod tibi fieri non vis. ali⁹
nō feceris. Dominusqz a saluator noster in
quit. **O**mnia que vultis ut faciant vobis ho
mines. ita a vos facite illis similiter. **N**emo
est enim qui sibi malū optet ab aliquo fieri.

Ille ergo primū suū tanq̃ seipm diligit. q̃
 ei non mali aliquid facit qđ nec sibi vult fi
 eri. S; si quid boni put ip̃e ab oib; recipere
 optat ⁊ consequi libentē impartitur. quia non
 solum hoc a cristiano queritur. ut malo ca
 reat. s; ut exerceat bonū. **Q**ui etia; si nec qđ
 mali nec boni fecit. tñ ad eterne vite p̃miū
 nō admittitur. s; gehēne ignib; mancipatur
 sicut in euāgelio dñm dixisse legim⁹ de hīs
 qui male faciūt nichil. nec boni tñ aliquid
 opantur. Discedite a me maledicti in ignē
 eternū. quē preparavit p̃r meus. dyabolo et
 angelis eius. Esuriui ⁊ nō dedistis m̃ man
 ducare. Sitiui ⁊ nō dedistis m̃ bibere. **H**ospes
 fui ⁊ nō suscepistis me. **N**udus ⁊ non vesti
 stis me. **I**nfirmus ⁊ non visitastis me. **I**n
 carcere ⁊ nō remisistis ad me. non q̃ malum
 gesserūt. s; q̃ bonū non fecerūt ⁊ demnātur
Ex hoc enim quisq; prudēs ⁊ sapiens reco
 gnoscat. quā spem illi h̃re possunt. qui ver
 santur in malis. qñ etiā illis vita negatur q̃
 mali nichil fecerūt. nisi aliquid gesserint bo
 ni. **N**eq; enī hoc deus tantū querit a nobis
 ut mali nō simus. sed ut efficiemur boni. **E**x
 malis enī opib; vocātur mali. ita ecōtrario
 ex bonis appellantur boni. Duo sunt. quib;
 boni seruire videntur ⁊ mali. **B**onus deus.

cui omnes tene cōuersantes deseruiunt. Diabolus autem malus cuius quisq; qui male opatur. famulus est. **N**ō enī a nobis hoc solū poscitur. ut nō uiuendo male. serui eē dyaboli definamus. s; uiuendo bene. deo seruire videamur. **N**am quisq; qui nec malū videtur opari nec bonū. cui⁹ seruus videtur esse ignoro. Et quō a deo poterat vitā spare perpetuā quam bñ faciendo nō meruit. **N**ō se sensu pprio decipiat et illudat. nemo se uana existimacōe seducat. **Q**uisquis bonus n̄ fuit vitā nō h̄. **Q**uisquis iusticie et mie opa nō fecit. nō pōt regnare cū xpō. **Q**uisquis nō fuit human⁹ pius hospitalis benign⁹ clemens geberne nō euadit incendio. **D**eus malos non amat. nō diligit pccōres. **Q**uisq; malū fecit inimic⁹ ē dei. **Q**uisquis sine dolo nō fuit ptē nō pōt h̄re cū xpō. **N**ichil enī āpli⁹ ē xpiano q̄rend. n̄l desiderādū magis nichilq; totis virib; euitend q̄ ut maliciā. suo excludat e corde. q̄ ut nequiciā intra pectoris sui osciā nō admittat. q̄ ut bonitātē teneat. iusticiā fuet. puritatē mētis custodiat. esto innocēs si uis cū deo uiuē. esto simplex si uis regre cū xpō. qd ē pdest malicia q̄ in mortē trahit. quid nequicia q̄ phitet regnāē cū xpō. q̄ bonitē exēmiat sicut scriptū ē.

Anima enī nequā disperdet eū qui se h̄z
Si vis viuē audi prophetā qui loquitur. Si
 regnū xpi diligis. audi quō illud merearis
 adipisci. **Q**uis ē homo inquit qui vult vitā
 ⁊ cupit videre dies bonos. cohibe linguam
 tuam a malo. ⁊ labia tuā ne loquātur dōlū
 Diuerte a malo ⁊ fac bonū. inquire pacem ⁊
 psequē eam. **H**mōi hoīes deus honorat ⁊ dī
 ligit. qui malū nesciūt. q̄ mentiri nō norūt.
 quorū labia dōlū nō loquūtur. in quibz nō
 nisi bonitas eē videtur ⁊ puritas. Innocētia
 est que nos omendat deo. **S**implicitas est
 que nos regnare facit cū xpō. **Q**uō autē deus
 nō nisi innocentes diligit. ⁊ sibi velit eē cō
 iūctos. testimonijs declaratur sicut in psal
 mis scriptum est. Innocentes ⁊ recti adhe
 runt michi. Et alibi dī. **C**ustodi innocentia
 ⁊ vide equitatē. quomā sūt reliquie hoīi
 pacifico. **Q**uātum innocentia hoīi prestat
 ⁊ cōferat. etiā si sero seruetur. prophete dī
 testimonio oprobatur. qui cū grauiter an
 peccassz. postea se iudicari nō timuit ex quo
 innocentia nosse cepit. sicut ipē dixit. **J**udica
 me deus. quomā ego in innocentia mea in
 gressus sum. **S**ciebat ergo iam sibi nō me
 tuendū esse iudiciū. q̄ innocentia3 vel sero
 cognouerat. Et in alio loco. **M**e autē propē

innocentiam suscepisti. **S**uscepit postmodum
propter innocentiam illum deus. quem prop-
ter maliciam ante repulerat. **I**nnocentes non
confundi coram deo posse manifestum est. **C**um
dicitur. **Q**uanto tempore innocenter custodiunt iustici-
am non confundentur. **N**ichil enim deo dignius
nichil darius esse potest quam ut innocentia tota
obfuerit teneatur. **L**icet quis in alijs opi-
bus deuotus appareat. si illam non habuerit
sibi frustra blanditur. **S**i illam iudeis sub vete-
ri lege de gentibus. quam illi adhuc licebat inimici
cum odire. obseruare preceptum est. **Q**uid te nec
agere conuenit christiane. qui inimicum tuum iube-
ris amare. **N**on enim innocens non eis qui po-
teris esse malus. qui inimicis preciparis esse bo-
nus. **S**ed tu forsitan primum odis. cui nec exte-
rius odisse conceditur. et fratrem persequeris. cui pre-
cipitur amare inimicum. et christianum te esse credis
qui nec noui nec veteris testamenti precepta
custodis. **S**ed ne sine causa te christianum estimes
et de solo tibi nomine blandiaris. qualem
te esse oporteat apostolum audi dicentem. **Q**ui
furabatur iam non furetur. **M**agis autem laboret
operando manibus suis. quod bonum est ut
habeat unde tribuat necessitatem patienti.
Ois sermo malus de ore vestro non procedat. si quis
vero ad edificationem fidei ut det gratiam audientibus;

Et nolite contristari spiritu sanctū dei in quo
 signati estis in die redemptionis. Omnis a
 maritudo et ira et indignatio et clamor et blas
 phemia auferatur a vobis cū omni malicia.
 Estote autē inuicem benigni. misericordes.
 donātes inuicē. sicut in xpō deus donauit no
 bis. Estote autē imitatores dei sicut filij caris
 simi. et ambulate in dilectione sicut et xpūs
 dilexit vos et tradidit semetipm pro vobis
 in oblationem et hostiā deo. in odore suauitatis
 impudicia autē et ois immundicia et auari
 cia nec noīnetur int̄ vos sicut decet scōs. tur
 pitude aut stultiloquiū aut scurrilitas q̄
 ad rem nō ptinet. s̄ magis grāz adio. hoc
 etiā sentite q̄ ois impudicus aut immūds
 aut auarus qd̄ est ydolorū seruītus. nō be
 res erit in regno xpī et dei. Ille merito cristi
 anū se iudicet. qui hēc precepta custodit. q̄
 scūs hūilis. et pudicus et iustus est. qui in
 misericordie et iusticie opibz ouersatur. Nū
 tu illū xpīanū putas. in quo nullus xpīam
 tatis actus est. in quo nulla cōuersacō iusti
 cie ē. s̄ nequicie impietatis et sceleris. Illū
 cristianū putas qui opprimit miserū. qui
 pauperē grauat. aut res alienas cupiscit
 qui se ut diuitē faciat plures efficit indigē
 tes. qui lucris gaudz iniustis. q̄ de aliēis

laboribz cibum capit . qui miseroꝝ ditatur
interitu . cuius os assidue violatur menda
cō . cuius labia nō nisi indigna ⁊ obscena ⁊
scelerata loquuntur ac turpia . qui cū iubeat
distribuere sua . mutat ad aliena . ⁊ talis ad
ecclesiā audēter accedit . ⁊ temere ⁊ impo
tente expandit impias manus . illicito rap
tū ⁊ innocentū cruore violatas ⁊ ore illo pol
luto atq; sacrilego quo fuerat paulo ante
aut falsa locutus aut turpia . preces ad deū
quasi nichil sibi oscius mali fundit . **Q**uid
agis imprudens ⁊ miser . **Q**uid te maiorū
peccatorum onere grauas . **Q**uid deo pref
contemptum ⁊ iniurias irrogas . quid ad
prouocandā celere eius iram in testimo
nium pene tue sceleratas ad eum porrigis
manus . ad quas ille non respicit qui non n̄
sanctas ⁊ imaculatas sibi manus iussit of
ferri . **Q**uid ore illo deum rogas quo paulo
ante locutus es male . **C**uius quāuis mul
tiplicentur p̄ces abominātur sicut scriptū ē
Cū extenderitis manus vrās . auertā faciē
meā a vob . ⁊ si multiplicaueritis p̄ces nō ex
audiā . man⁹ ei v̄re sangne plene sūt . **L**aua
mī mūdi estote . auferte neqciā ab aiab; re
stris . **B**n̄ igr̄ ille sibi oscius eē d; et certus
et sue innocentie fidus . qui ad deum man⁹

extendit et porrigit. **C**ū aplūs dicit. Volo
 aut viros orare in omī loco leuātes sanctas
 manus. Ille ei ad deum merito extollit ma-
 nus ille p̄ces bone cōscientie fundit. qui dicē
 pōt. Tu nosti dñe q̄ sancte. q̄ innocentes.
 q̄ pure sūt ab omī fraude et iniuria et rapia
 quas ad te expando manus. q̄ immacula-
 ta labia. et ab omī mendacō libera. quibus
 tibi ut michi miserearis p̄ces fundo. **T**alis
 enī cito meretur audiri ante q̄ penitus pre-
 ces fundat pōt impetrare qd̄ postulat. Scio
 enī esse quos ita nequicie et auaricie pfūda
 caligo cecauit ut cū illis prospere cesserit q̄
 aut pauperem p̄ potentiā uicerint. aut infir-
 mū uirtute supauerint. aut innocentē testi-
 monijs falsis obruerint aut furtū fecerint et
 rapinā. deo grās agāt. quo opitulāte se per-
 petrasse credūt. et tam iniquū deum iudicēt.
 ut putēt eū scelerū suorū fuisse participem.
Stulti et miseri vsq̄ adeo suis iniquitatibus
 excecati. ut non intelligant deo nō posse pla-
 cere quod p̄bitet. et quasi vnum crimen sa-
 tis non sit. nisi adhuc male sentiendo de deo
 adiciatur et aliud. **A**lij vero in hoc se iustifi-
 cari existimant. q̄ de substantia pauperum
 erigunt elemosinā faciūt. et de eo qd̄ a plu-
 rimis abstulerūt. vni quiddam minimum

largiuntur. **C**ibatur vnus vnde plures esu-
ziunt. ⁊ de multoz spolijs vir pauci tegunt
nō talē elemosinā deus queit. nec vult pie-
tatē vni de alteri⁹ crudelitate prestari. **M**e-
lius est ei te nō facē elemosinā q̄ vn de pau-
ca paucis facias plurimos denudare. ⁊ ut
vnum vestias plurimos spoliare vestitos
Illam elemosinam deus comprobat que de
iustis laboribz ministratur sicut scriptū est.
Honora deum de tuis iustis laboribz. ⁊ de
liba ei de tue iusticie fructibz. **N**ā illā abhoī
natur elemosinā ⁊ reprobāt. q̄ de lacrimis
prestatur alienis. **Q**uid enī prodest. si te be-
nedicat vnus. vñ plurimi maledicūt. l̄ qd
confert tibi illa elemosina. que de st̄tātia
prestatur alterius. **R**eueratimendū nō ē.
q̄ de⁹ nō habeat vñ pauperes suos pascat
n̄ tu aliena diripias. **A**lios aut noui quos
ita in sp̄ietie ⁊ imprudentie tenebrosa caligo
⁊ igrātia fallit ⁊ decipit. ut fidē quā se h̄re
simulāt. sine iusticie opibz apd̄ deū sibi cēse-
ant p̄ futurā. ⁊ hoc erroris gñe decepti sine
metu crimia nephāda cōmittūt. dū credūt
deū nō criminū sp̄fidie tm̄vltorē. **E**t h̄mōi
non solum seip̄os perisse cōtenti sunt. sed et
alios in quibus nullū diuine scientie lumē
ē. suis mitūtur laqueis implicāē. **E**t impleē

in illis saluatoris nri sententia dicentis. **Ce**
 cus si ceco ducatu prestat. ambo in foueam
 cadunt. **N**am si nullu crimē s; sola perfidia
 o demnatur. ergo securi peccamus ⁊ liberi. ⁊
 sine cā dedit deus mandata iusticie. s; sola
 sine iusticie opib; fides prodest. **V**nde hic
 tam impius tā scelestus tam perfidos igno
 rantie error obrepserit scire non possumus
 nisi forte ex illis qui hoc exemplo. in lege re
 teri populū seducebāt. ⁊ secū simul eterne
 morti ⁊ perpetuo tradebant inteitui. **D**e qui
 bus scriptū est. **N**olite audire smones pro
 phetaꝝ qui prophetāt vobis. quomā vani
 sunt ipsi ⁊ visiones a corde suo loquūtur ⁊
 nō ab ore dñi. **D**icūt hijs qui repulerūt ver
 bū dñi. pax erit vobis. ⁊ omib; qui vadūt
 in volūtatib; suis. omni qui vadit in erroꝛē
 cordis sui dicūt. non venient super te mala
Multa quidē nobis pmmo totiꝝ legis testi
 monia aderant. quib; tam pmicōsum destitui
 ere errorem ac sepelire poteramus. s; ne le
 gentem diutius fatigemus sufficiāt pauca
 de plurimis. **N**ūdeat ille michi cuius talis
 est sensus. **A**dām a deo factus ē homo p mꝝ
 statim principio mundi. perfidie an peccati
 causā dampnatus est. **I**n quo nichil incre
 bulitatis inuenio preē solā inobedientiam

cuius cā ille dāpnatus est. ⁊ oēs suo dānā
tur exemplo. **C**ayn quoq; nō pfidie causa
f; q; frēm interemerat ⁊ demnatus ē. **Q**uid
plura. vniuersus hic mūd⁹ ut diluui⁹ inte
rir; nō pfidie cām lego fuisse. f; criminū. **S**o
doma. ⁊ gomorra ut repētino cremarētur in
cendio. nullā cām incredulitatis inuenio n̄
pccōꝝ ⁊ scelez. qđ scriptura euidentē dīrat
cū dīc. **H**oies sodomite mali ⁊ pccōres erāt
in oꝝpū dī valde. **P**opulus ille iudaicus
ut tā freqūter interiri vidētur ⁊ corripi. nō
ne pccōꝝ cā p̄stabat. **S**z diceret aliquis. re
teis legis tm̄. testimoia nō accipio n̄ mīchī
⁊ noui testamēti exempla ptuleis accipe za
phira. ⁊ anamā. quos aplica sn̄a non perfī
die crimē. f; furti ⁊ mendaci cā dāpnauit.
Forſitan dicendū est. quid enī aplūs dīcīt
Arbitramur enī iustificari hominē per fide;
fine opib; legis. **I**pfū qui hoc dīcīt. lego hoī
nē absentē etiam ⁊ demnasse. q; vxorē p̄is
fui accepit. **I**ntelligenda est scriptura. que
ſcientibus cōuenire videtur in om̄ibus. et
non mīſi ſolis a quibus mīmīe intelligitur
discrepare. **I**ustificari hominem ap̄ſtol⁹
per fidem fine operibus legis dīcīt. ſed non
fine illis opib; de quib; alteꝝ ap̄ſtolū au
dio dicentem. **F**ides fine opib; mortua est.

Paulus enim apostolus de opibus legis locutus est
 hoc est de circūcisione carnali. et neomenia
 et sabbato et hominū ceteris que lex fieri ante
 preceperat. et iam christi tempore non erant necē-
 saria. **I**ste te vero iacobus de opibus iusticie al-
 loquitur que quod non fecerit vere mortuus est
 quāuis se similat esse fideles. **S**ed diceret ali-
 quis. **I**llud apostoli dicētis. **C**orde credite
 ad iusticiā. ore autē confessio fit ad salutem.
Stulte. hoc baptismi impletur in tempore. quo
 ut baptizetur quis. sola confessio desideratur
 et fides. **N**am quid tibi ipsi? baptismi laua-
 chrum prodest. si sola sine iusticia queritur fi-
 des. **B**aptismo enim peccata ablui fides omni-
 tenet. Si deinceps peccandum est. quid ablu-
 isse prodest. **A**udi quid dicat dominus homini
 semel sanato. **E**cce sanus factus es. iam noli
 peccare ne quid tibi deterius eueniat. **E**t be-
 atus petrus apostolus manifestissime docet ei de-
 terius aliquid qui post agnitam viam iusti-
 cie peccauit euenire. **C**ū dicit. **S**i enim refu-
 gientes cōquinacones mundi in cognitiōem
 domini nostri saluatoris ihesu christi. hijs rursum im-
 plicati supantur. facta sunt eis posteriora dete-
 riora prioribus. **M**elius enim esset illis viam
 non cognoscere iusticie quam post cognitam re-
 trosum cōverti ab eo quod illis traditum est

scō mādato. **C**ontigit enī eis illud vē puer-
bū. **C**anis reuersus ad vomitū suū. ⁊ fūs lo-
ta in volutabro luti. **H**oc ⁊ beatus paulus
apostolus testatur ⁊ loquitur. hominē post
baptismi scīficacōem pristino erroē peccan-
tem. nō sine ingenti pñia cōseruari dicens.
Impossibile est ei eos qui postq̃ semel illui-
nati sūt. gustauerūt etiā donū celeste. ⁊ p̃ci-
pēs sūt facti spūs scī. gustauerūt nichilomi-
n⁹ bonū dei verbū. virtutesq; seculi futuri. et
prolapsi sunt. renouari rursus ad peniten-
tiam. rursus crucifigentes sibi metip̃is filiū
dei et ostentui habentes. **R**uendam etiam
ad saluatorem accessisse. ⁊ quid faciendo
vitā eternam p̃ciperet interrogasse. euan-
gelista testatur. **C**ui ita a dño responsū est.
Si vis vitam habere serua mandata. **N**on
dixit serua tantum fidem. **N**am si sola fides
queritur. supflue videntur mandata serua-
ri. sed absit vt ego deum meū dicā aliquid
precepisse supfluum. **S**ed dicant hoc illi qui
peccando iam filij perdicōnis effecti sunt. et
in hoc tantū solacium se habere credunt si a
lios secum potuerint morti perpetue manci-
pare. **N**am si deus peccatorem nō punit vbi
est illud propheticū. **S**i iustus vix saluabi-
tur. peccator ⁊ impi⁹ vbi parebunt. ⁊ alibi.

quia peccatores pibunt. **Et iterū.** Deficient
 pccōres a terra. et iniqui ita ut non sint. **Et**
 iterū. **S**icut deficit fumus deficiēt. sicut fluit
 cera a facie ignis. sic pibunt pccōres a facie
 dei. Nullum hic tantum incredulū et infide
 lem. sed pccōres audio cōdempnari. Et sal
 uatorem nostrum quodā loco dixisse lego
Non omnis qui dicit michi dñe dñe. intra
 bit in regnū celorū. s; qui facit volūtātē p̄is
 mei q̄ in celis est. **U**tq; isti cristū credebāt
 qui etiā eū dñm nuncupabāt. nec idcirco il
 lis celestis regni ianua panditur. quia illū
 ore quem factis abnegant cōfitētur. **N**ega
 zi autē deū factis non minus q̄ verbis aplūs
 dixit. **D**eū cōfitētur se nosse. factis autē negāt
Et dñs in euangelio. **M**ultim dicent in illa
 die. **D**ñe dñe. nonne in noīe tuo demonia
 eiecimus. et in noīe tuo virtutes multas feci
 mus. **E**t dicā illis. **N**unq̄ vos cognou. **P**i
 scēdite a me omēs qui opamini iniquitatē
 vsq; adeo isti credidisse dicūtur ut in noīe
 dñi virtutes etiā opentur. nec tñ eis prode
 rit fides. q̄ iusticie opa non fecerunt. **I**taq;
 si sola fides sufficit. cur illi cū angelis satha
 ne imppetuū gehenne ignib; mancipantur
 qui non pfidie cā. sed quia boi nichil fecerūt
 iudicantur. **S**icut scriptū est. **E**t dicet eis rex

quā ad sinistram sūt. **D**iscēdite a me maligni
in gehennā eternā. quā parauit p̄r meus
dyabolo et angelis ei⁹. **E**xiui et nō dedistis
michi manducare. **N**on dixit utiq; quia
nō credidistis m̄. **V**n̄ intelligi datur nō eos
incredulitatis cā. s; p̄p̄ bonoz opm̄ stēre
litatē eē dāpnādos. **N**emo igitur altez de ci
piat. nemo seducat. n̄ quis iust⁹ fuit vitā
nō hēbit. n̄ quis in oibz xp̄i mādata suaue
rit. partē nō pōt hēre aī xp̄o. **N**isi quis terre
na despererit diuina nō capiet. **N**isi huma
na contēpserit. nō pōt possidē celestia. nec q̄s
q̄ xp̄ianū se iudicet. nisi qui xp̄i doctrinā se
q̄tur. et imitatur exemplū. **S**z tu illū xp̄ianū
putas. **C**uius nunq̄ pane vllus saturatur
esuriens. **C**uius potu nullius sitis extingui
tur. **C**uius mensam nemo paup̄ agnoscit.
Sub cuius tecto nec aduena nec peregrin⁹
aliqñ succedit. **C**uius nemo nudus tegitur
vestimētis. cuius paup̄ nullus fouetur aux
ilio. **Q**uoniam bonū neō sēnt. **C**ui⁹ mi⁹ neō agnoscit
q̄ in nullo imitat⁹ bonos. s; deridz pot⁹ et sub
sannat. **A**bsit ut h̄mōi xp̄ian⁹ dicat⁹. **A**bsit
ut dei fili⁹ possit appellari. q̄ talis ē. **C**ristia⁹
ē ille qui viam cristi sequitur qui xp̄m̄ in oī
bus imitatur. sicut scriptum est. **R**ui dicit se
in xp̄o manē dz sicut ille ambulauit et ipse

ambulae. **X**pianus ille ē qui omibz miseri
 cordiam facit. qui oim mouetur iniuria. qui
 opprimi pauperem se pñte non patitur. qui
 miseris subueit. qui indigentibz sepe succur
 rit. qui cū merentibz meret. qui dolorem al
 terius sicut proprium sentit. qui ad fletum
 fletibz puocatur alienis. **C**uius oim omniū
 est domus. **C**uius ianua nemini clauditur
Cuius mensam paup nullus ignorat. **C**ui⁹
 donū panis cūctis offertur. **C**uius bonum
 oēs norūt. ⁊ nemo sentit iniuriam. qui deo
 die noctuq; fuit. qui eius p̄cepta indefinē
 ter meditatuz ⁊ cogitat qui paup mūdo ef
 ficitur. ut deo locuplex fiat. qui int̄ homines
 habetur inglorius. ut corā deo ⁊ angelis ei⁹
 gloriosus appareat. qui in corde suo nichil
 videtur habere simulatū nec fictū. **C**ui⁹ sim
 plex ⁊ immaculata est anima. **C**uius oīciā
 fidelis ⁊ pura est. **C**uius tota mens in deo
Cuius oīs spes i xpō est. qui celestia potius
 q̄ terrena desiderat. qui hūana spernit. ut
 possit h̄re diuina. **N**am hijs qui hoc seculū
 diligūt. ⁊ qui in pñti tempore gloriantur et
 oplacent. audi quid dicitur. **R**escitis quia
 amicitia huius mūdi inimica est deo. ⁊ qui
 cunq; voluerit fieri amicus hui⁹ seculi. ini
 mic⁹ dei constituetur. **H**ic tibi soror p̄dilatissā

quid cristianū agere cōueniat prout potui
explicauī. **S**i g̃ homines generalit̃ q̃ xpiani
nūcupantur esse tales oportet. nūc tue pru
dentie est. estimare qualē tu te viduā de
as exhibere. quā cūctis bñ ouersantibz esse
oportz exemplū. **T**ria aut̃ eē viduaz gene
ra. non ignorare te credo. **V**nū qđ pfectissi
mū est celestiqz premio destinātū qđ ritu il
lius de euangelio vidue deo orōnibz ⁊ ieiū
nijs die noctuqz deseruit. **A**liud vero quod
filioz curam hñe dicitur ⁊ domus. non tan
to premio dignū. nec tñ peccatis obnoxū.
Terciū aut̃ genus ē in epulis ⁊ delicijs. qđ
eternē morti seruatur ⁊ pene. sicut scriptū ē
Viduas honora que vere vidue sunt. **I**ste
fūt prime que dicuntur ⁊ vere. ⁊ que iubentur
a tanto sacerdote hoc est thymotheo hono
rari. **S**ecūde fūt ille. quibus iā nō iubetur ex
hiberi honor. nec tñ vita negatur. de quibz
dicitur. **R**ue filios hñt aut nepotes discāt
primū domum suam pie tradare. ⁊ parem
graciam reddere parētibz. **I**lle vero tercie
sunt. de quibus scriptum est. **V**idua autēz
que in delicijs est. viuens mortua est. **P**nde
intelligi datur. nō oēs viduas eē equales
nec eas deo placē. que corpe tātū videtur vi
due esse nō opere. **Q**ual aut̃ xpī vidua debz

esse aplūs dicit. **R**ue vere vidua ē. sperat
 in dño. et instat oīoibz die ac nocte. **N**ec illū
 te preterire vlt. q̄ qñ veras viduas aplūs
 noiat. eē demonstrat et falsas. hoc est actu.
 mente. cōuersacōne. nō corpe. **E**t alibi. **V**i
 due vere et electe. actū ouersacōnēqz descri
 bit idem aplūs dicens. **V**idua eligatur q̄
 fuerit vnius viri vxor. in opibz bonis testio
 mū hñs. si filios educauit et subintelligit
 deo. si hospitem recepit. si scōz pedes lauit. si
 tribulacōnem patientibz subministravit. si
 omne opus bonū subsecuta est. **P**anc esse
 veram viduam indicauit. cuius talia sunt
 opa. **I**lla vero quō se xpī viduam dicit esse
 que nichil tale aliquando opata est. **S**ed
 fūt aliquē diuites nobiles et potentes. qui
 bus forsitan videtur indignū. ut aut filios
 deo et nō seculo eduncet. aut sanctorz pedes
 laboriosos lutulentos et horridos. delicatis
 et nitidis manibus tangāt. si nec digne erūt
 tales. in futuro tpe sancto et esse consortes
 quos ita hic spreuerunt. nec partem pote
 runt hñe cū xpō. quem suscipere noluerunt.
 et cuius plantas tractare manibz horruerūt.
 quia xp̄m spernit. quicunqz eius famu
 los spernit. **S**icut ip̄e dicit. **Q**ui vō spernit
 me sp̄nit. **M**arie lacrimę vnde xpī lauarent

pedes abundānt. nri autē tps feminis pere
grinoꝝ vñ pedes lauentur ip̄a aqua deficit
Tu ergo sanctissimā a prudētissimā femina.
ne velis imitari hmoi. que cū audent male
fecerint. bñ facē erubescūt. a cōfūdātur iuste
viuē. que nō sunt cōfuse peccae. a que se mor
ti vltro obtulerūt inuite reuertuntur ad vi
tā. **R**ue hōim magis usus. s̄b sannacones a
fabulas q̄ dei iudiciū ptimescūt. a quibz ca
rius est miseris hōibz placē q̄ xp̄o. **S**z esto
talis qualē te dñs esse p̄cepit. q̄lē apostol⁹
iubz exhibē xp̄o viduā. esto scā. hūilis a q̄
eta. mie a iusticie opa indefinēt semp̄ exer
ce. **E**t quisqz te in opprobriū hateat. quisqz
te subsannet a irrideat. tu tantū deo placeas
a que cristi sunt geras. **A**nte oīa incessabili
ter dñi tui meditaē mandata. oīoibz a psal
mis instantē incūbe. ut si possibile sit nemo
te aliquñ. nisi aut legentē inueniat aut oran
tem. **E**t cū fueris talis nostri memento. qui
te tantū diligim⁹ ut qd p̄ntes p̄stae non
possumus cōferamus absentes. **H**ec faci
endo quisqz vitam obtinebit eternam.

ExPLICIT lib̄ beati augustini de vita cristiana

Aug.
de hinc

M ep
um
m

et peruenit: vnde
ad dngndm
quia nūc femin
mī nos quēdā
de hoc respici
scilicet apulū
negligentia cū
dare potuit: ne
ne. se hinc dē
substantia fūm
addeat quicquā
cū frequenter ad
scilicet rē mod
terro opus: pro
esse aduocatus
iactant in mod
aspectu in mod
mur sicut a dō
mendacū pō
dūis. pō en